

*Ευκαιρίες σε όλους, πρόσβαση για
όλους: το μέλλον των ελληνικών
δημόσιων και δημοτικών
βιβλιοθηκών*

Πρώτα ευρήματα από το πρόγραμμα
Future Library, με χρηματοδότηση από
το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος»

Η εκπόνηση της μελέτης, με σκοπό την αναλυτική περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης των δημόσιων και δημοτικών βιβλιοθηκών στη χώρα και την κατάρτιση σχεδίου και προτάσεων δράσης για τη βελτίωσή τους, πραγματοποιείται με πρωτοβουλία και χρηματοδότηση από το:

www.SNF.org

Το Πρόγραμμα future library

« ευκαιρίες σε όλους, πρόσβαση για όλους »

• Να τοποθετηθούν οι βιβλιοθήκες στο κέντρο των τοπικών κοινωνιών

...σαν μία νέα πηγή υποστήριξης της ποιότητας της ζωής των πολιτών

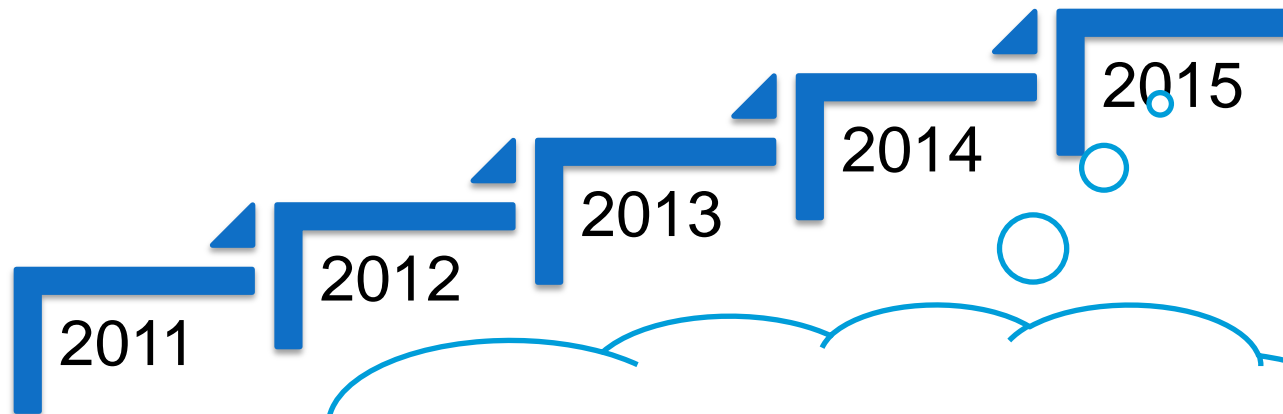
Στόχος: 2011 – 2015

Νέα Εθνική
Βιβλιοθήκη
στο ΚΠΙΣΝ

STAVROS
NIARCHOS
FOUNDATION
CULTURAL
CENTER

ΚΕΝΤΡΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔΡΥΜΑ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΙΑΡΧΟΣ

**Σημαντική αύξηση του αριθμού
των ανθρώπων που
επισκέπτονται τις Βιβλιοθήκες**

FUTURE
library.gr

Μελέτη σκοπιμότητας 12 συναντήσεις – 65 ημέρες

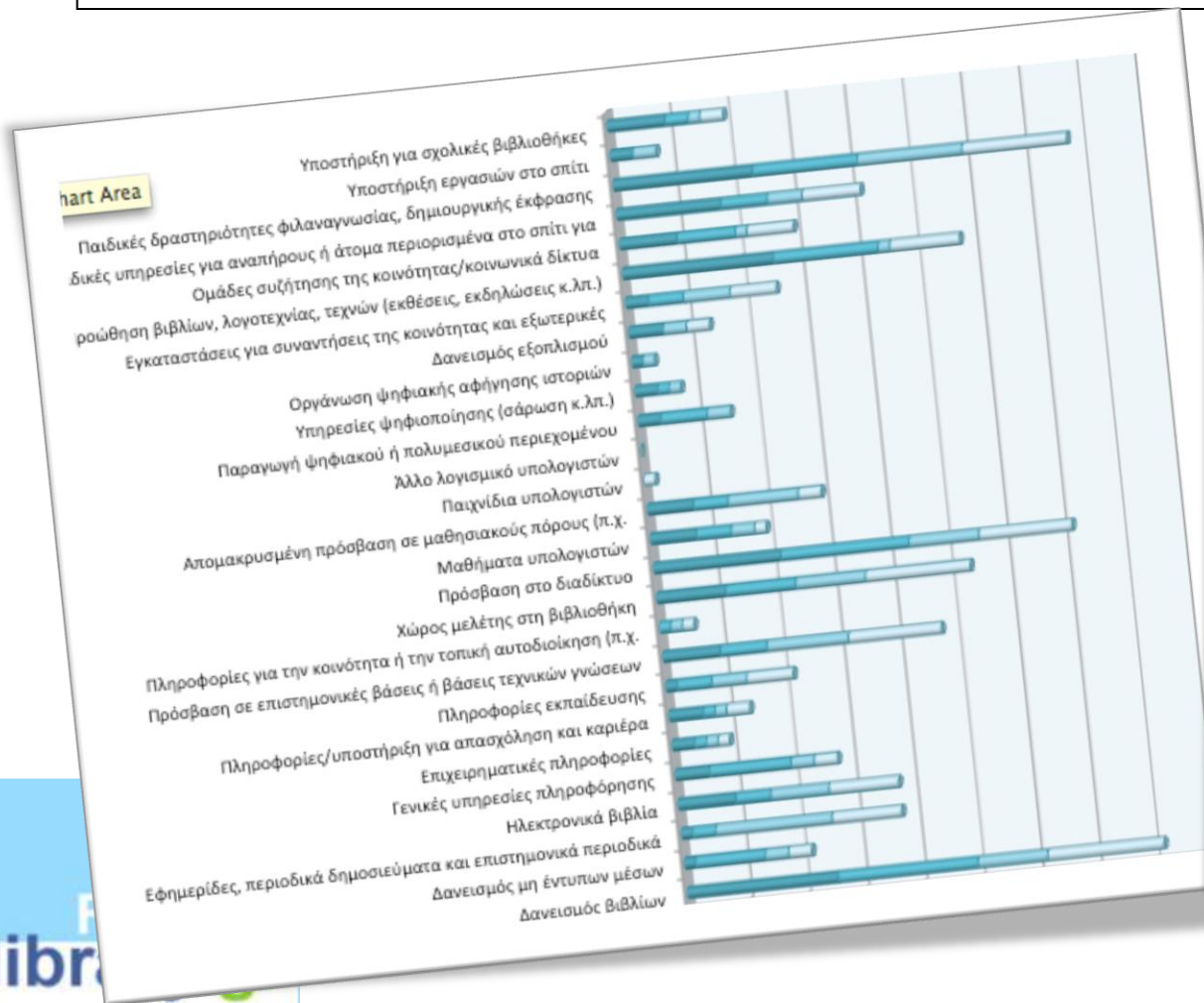
1. Σέρρες
2. Βέροια
3. Λειβαδειά
4. Ναύπακτος
5. Τρίκαλα
6. Βολος
7. Τρίπολη
8. Χιος
9. Ηράκλειο

1. Αθήνα
2. Πειραιάς
3. Θεσσαλονίκη

Υπηρεσίες

Οι τοπικές κοινωνίες και οι υπάλληλοι θέτουν τις προτεραιότητες

1. Δανεισμός βιβλίων
2. Δημιουργικά εργαστήρια για παιδιά
3. Πρόσβαση στο διαδίκτυο
4. Προώθηση φιλαναγνωσίας
5. Χώροι μελέτης

futurelibrary.gr

συνδέει ανθρώπους που ενδιαφέρονται για βιβλιοθήκες

- Είναι ένα κοινωνικό δίκτυο
 - 1,300 εγγεγραμμένα μέλη
 - 94 Βιβλιοθήκες
 - Είναι ελεύθερο με δωρεάν πρόσβαση

The screenshot shows the homepage of futurelibrary.gr. At the top, there is a navigation menu with links for 'Αρχική', 'Η σελίδα μου', 'Συμπόσιο', 'Μέλη', 'Blog', 'Φόρουμ', 'Europeana Local', and 'Ομάδες'. Below the navigation, there is a section titled 'Φίλοι του Future Library' displaying a grid of member profile pictures. To the right of this grid is a box with the text: 'Καλωσόρισες στο Future Library', 'Εγγραφή: Είναι δωρεάν και ο καθένας μπορεί να γίνει μέλος ή Είσοδος'. Below the member grid, there is a section titled 'Το ιστολόγιο μας' (Our blog) with three entries, each featuring a profile picture, a title, a date, and a time. The entries are: 1. 'ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΑ FM (ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2011)' by Μαρία Δουκατά, 22:01. 2. 'Δοκιμάστε το λογισμικό διαχείρισης βιβλιοθήκης KONA' by emmanuel ninos, 9:30. 3. 'ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΑ FM (ΕΚΠΟΜΠΗ ΤΗΣ 6ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ)' by Μαρία Δουκατά, 20:19. On the left side of the page, there is a section titled 'Τελευταία Νέα' (Latest News) with four entries, each featuring a profile picture, a title, and a date. The entries are: 1. 'Οι Marianna Sinani και Eudoxia Grammenou είναι πλέον φίλοι' (Prin από 12 ώρες). 2. 'Οι Διονύσης Κόκκινος και Kelly Kozantinos είναι πλέον φίλοι χθες'. 3. 'Ο/Η Μαρία Δουκατά πρόσθεσε μια καταχώρηση ιστολογίου ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΑ FM (ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2011) την Τρίτη'. 4. 'Αγγελική Γκουκουσίς ενημέρωσαν τη φωτογραφία του προφίλ τους την Τρίτη'. On the right side, there are sections for 'Κοινωνική βιβλιοθήκη' (Social library) with the text 'Πάρε μέρος στην μελλοντική ανάπτυξη του Future Library', 'Γενέθλια' (Birthdays) with two entries for Μαρία Θεολόγη and Νίκη Ζερβού, and 'Εκδηλώσεις' (Events) with the entry 'OAI17 Workshop in Geneva'.

Future Library 7ο Διεθνές Συνεδριο ΟΣΕΒ, Αθήνα, ΕΙΕ

Πέμπτη, 6 Οκτωβρίου 2011

FUTURE
library.gr

futurelibrary.gr

Χαρτογραφώντας τις βιβλιοθήκες και τις υπηρεσίες τους

- **94 Βιβλιοθήκες:**

- Όνομα πόλης
- Τύπος βιβλιοθήκης (δημοτική/δημόσια)
- Ταυτότητα βιβλιοθήκης
- Αριθμός εγγεγραμμένων μελών
- Αριθμός υπολογιστών για το κοινό
- Ταχυδρομική διεύθυνση
- Βιντεοπαρουσίαση κάθε βιβλιοθήκης

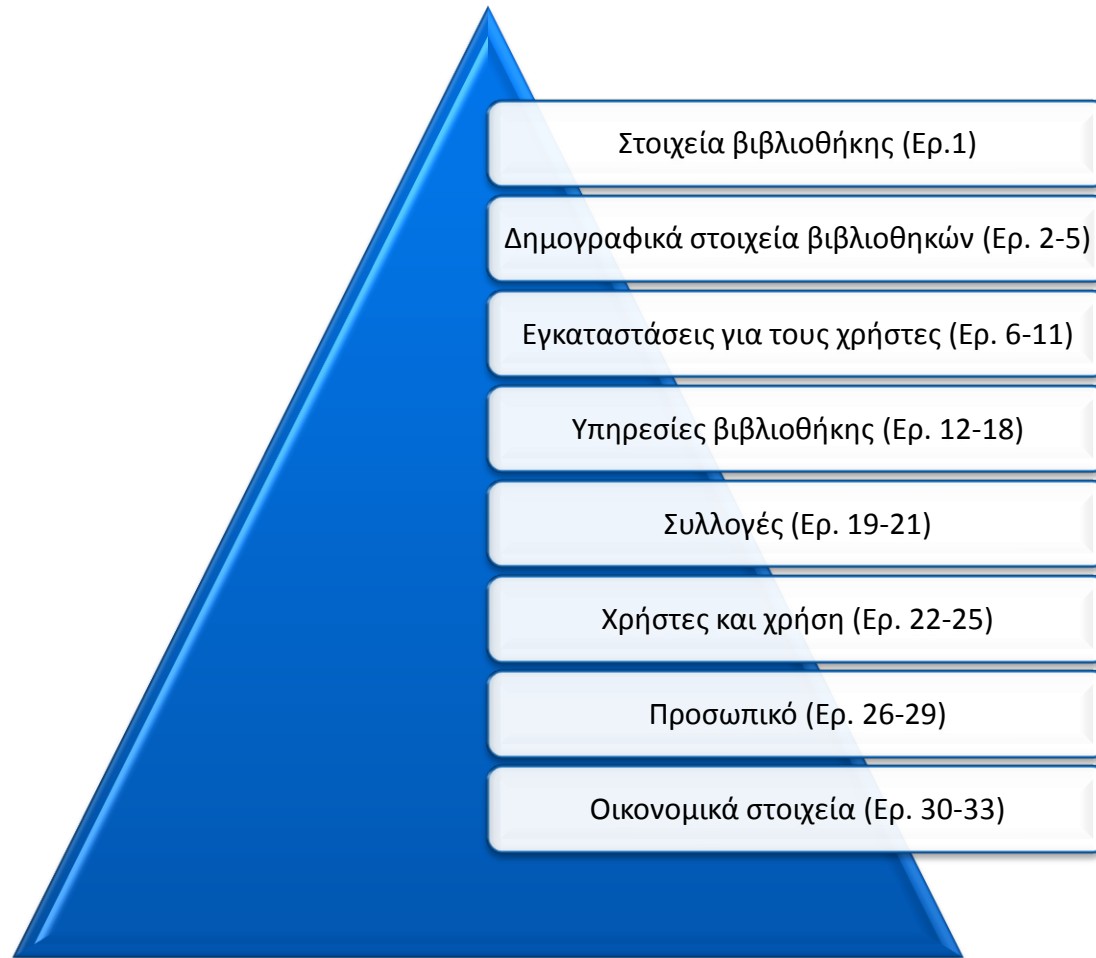
“Creativity is the driving force of economic growth”
Author Richard Florida

Εισαγωγή

- Διάρκεια της έρευνας: Απρίλιος – Ιούνιος 2011
- Το ερωτηματολόγιο στα ελληνικά και στα αγγλικά
- Συμπλήρωση online στο SurveyGizmo
- Έτος αναφοράς των δεδομένων: 2010
- Αποδέκτες: συμμετέχουσες βιβλιοθήκες στις 12 στοχευμένες και ενημερωτικές συναντήσεις

Δομή του ερωτηματολογίου: 33 ερωτήσεις σε 8 κατηγορίες

Γεωγραφική κατανομή

No.	Name of region	Number of responding libraries	Population of the region
1	Eastern Macedonia and Thrace	5	606,170
2	Central Macedonia	15	1,874,590
3	Western Macedonia	5	282,120
4	Epirus	2	336,650
5	Thessaly	11	730,730
6	Western Greece	4	680,190
7	Stereia Ellas	12	546,870
8	Attica	19	3.812,330
9	Peloponnesus	5	581,980
10	Southern Aegean Sea	1	308,610
11	Northern Aegean Sea	5	197,810
12	Ionian Islands	4	206,470
13	Crete	7	621,340
	Total	95	10,787,690

Είδη βιβλιοθηκών

- Απαντήσεις: 94 βιβλιοθήκες (144 μαζί με τα παραρτήματα)
- Από αυτές
 - 26 από τις 49 δημόσιες βιβλιοθήκες (π.χ. Βέροια, Λειβαδιά, Ναύπακτος, Σέρρες)
 - 68 δημοτικές (π.χ. Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πειραιάς, Ηράκλειο, Πάτρα)

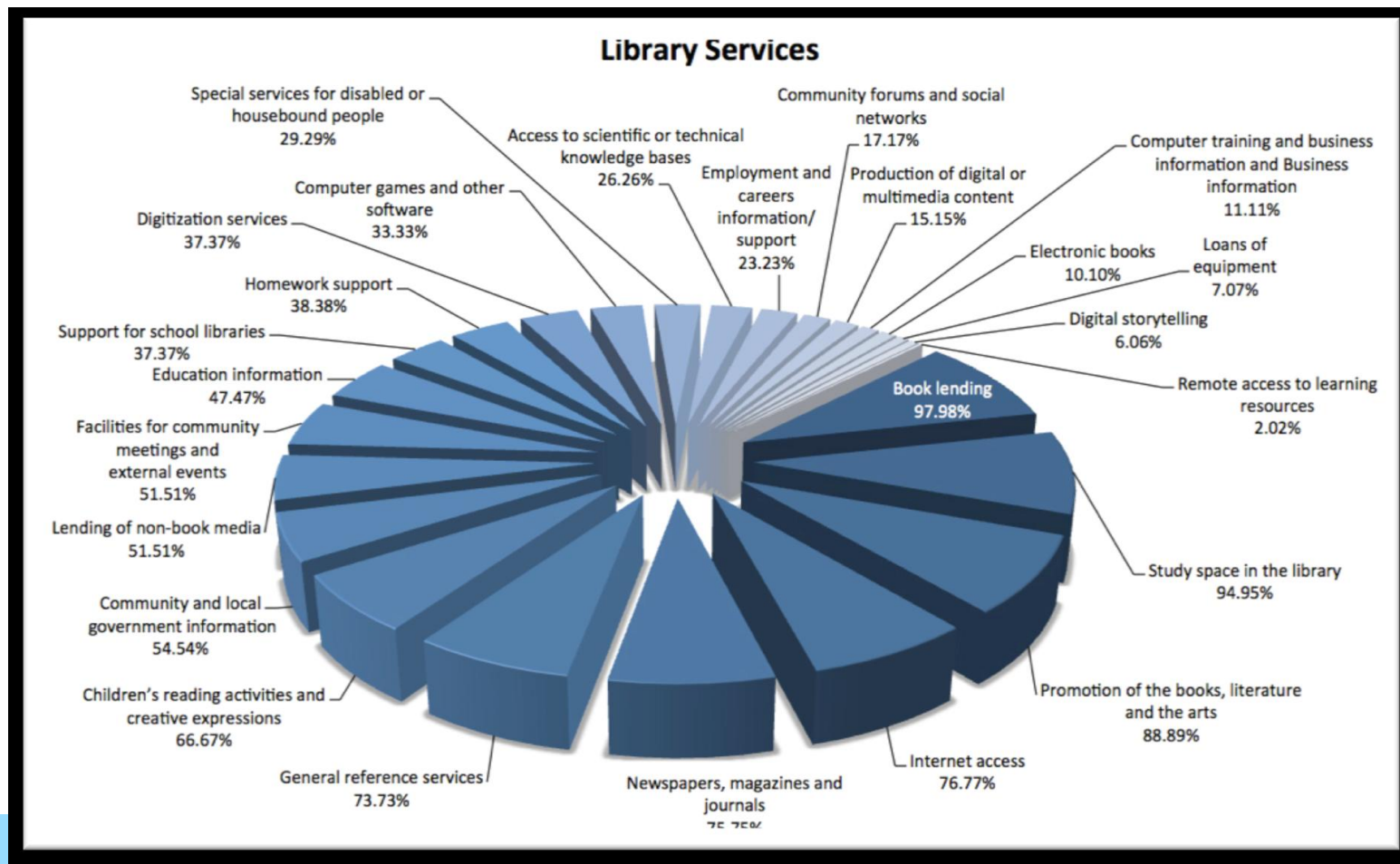
ΠΡΩΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ολοκληρωμένο Σύστημα Βιβλιοθήκης (ΟΣΒ)

- 67% των βιβλιοθηκών χρησιμοποιούν ΟΣΒ
- Προέχει το ΑΒΕΚΤ σε ποικίλες εκδόσεις
- Υποσύστημα καταλογογράφησης: 95,65%
- Υποσύστημα δανεισμού: 86,96%
 - Συμπέρασμα: κύριος στόχος των ελληνικών βιβλιοθηκών η οργάνωση των συλλογών τους
- ΟΡΑC: στις 69 από τις 150 βιβλιοθήκες (και παραρτήματα) διατίθεται σε υπολογιστή και σε 41 μέσω διαδικτύου

Υπηρεσίες βιβλιοθήκης

Ανάλυση των αποτελεσμάτων για τις υπηρεσίες βιβλιοθήκης

- 26 προτεινόμενες υπηρεσίες βιβλιοθήκης
 - παραδοσιακές: στις 10 πρώτες υπηρεσίες 7 είναι παραδοσιακές
 - σχετικές με την κοινότητα: 8 υπηρεσίες στο μέσον της κατάταξης των αποτελεσμάτων
 - υπηρεσίες ΤΠΕ: στις 10 πρώτες υπηρεσίες οι 3 εστιάζονται σε ΤΠΕ (π.χ. πρόσβαση στο διαδίκτυο) και 8 στο τέλος της κατάταξης
- Οι βιβλιοθήκες προσφέρουν παραδοσιακές υπηρεσίες και σταδιακά αναπτύσσουν υπηρεσίες προς την κοινότητα. Ανάγκη για αύξηση των υπηρεσιών ΤΠΕ.

Τεχνολογίες

- Βιβλιοθήκες με ιστοτόπους: 57,89%
- Σελίδα στο Facebook: 20%
- Twitter: 5,26% ή 5 βιβλιοθήκες: Αταλάντη, Βέροια, Λευκάδα, Λειβαδιά και Ραψάνη (δημοτική)

Συλλογές

- 95 βιβλιοθήκες κατέχουν 2.487.497 βιβλία (μεγαλύτερη: Βικελαία Ηρακλείου με 180.000)
- 287.303 τόμοι περιοδικών
- Γενικά, έλλειψη ηλ.-πόρων (ηλ.-περιοδικά, ηλ.-βιβλία, αδειοδοτημένες βάσεις δεδομένων)
- Λιγότερο αναπτυγμένες οι συλλογές παιχνιδιών σε υπολογιστές

Ψηφιακά αποθετήρια

- 12 βιβλιοθήκες έχουν δημιουργήσει ψηφιακά αποθετήρια: 7 δημόσιες και 5 δημοτικές
- Είδη ψηφιοποιημένου υλικού: χειρόγραφα, σπάνια βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, συλλογές φωτογραφιών, αρχειακό υλικό, τεκμήρια τοπικού ενδιαφέροντος
- 3 δημόσιες βιβλιοθήκες διαθέτουν τα αποθετήρια στο διαδίκτυο: Βέροια, Λειβαδιά, Σέρρες

Εγγεγραμμένοι χρήστες

- Ενήλικες: 278.829, παιδιά: 127.358 = 406.187
- Πληθυσμός των δήμων όπου βρίσκονται οι βιβλιοθήκες που απάντησαν: 4.641.020 (απογραφή 2011)
- Αναλογία εγγεγραμμένων χρηστών προς πληθυσμιακή κάλυψη: 8,75%
- Υπηρεσίες για παιδιά δεν προσφέρουν όλες οι βιβλιοθήκες

Δανεισμός τεκμηρίων

- Δανεισμοί βιβλίων το 2010: 1.466.400
- 3,61 βιβλία ανά εγγεγραμμένο χρήστη
- Οι 3 βιβλιοθήκες με τους πιο πολλούς δανεισμούς στη Β. Ελλάδα: 1. Θεσσαλονίκη, 2. Βέροια, 3. Καλαμαριά
- Συσχετισμός με τις αναγνωστικές συνήθειες του πληθυσμού (έρευνα ΕΚΕΒΙ ?)

Επισκέψεις στη βιβλιοθήκη και προσωπικό

- Συνολικός αριθμός επιτόπιων επισκέψεων το 2010: 910.490
- Στοιχεία προσωπικού το 2010:
 - 87,31% πλήρους απασχόλησης, μόνιμο προσωπικό. Από αυτούς:
 - 54,84%: πτυχίο βιβλιοθηκονομίας/επιστήμης πληροφόρησης (ΑΕΙ/ΤΕΙ, μεταπτυχιακός τίτλος)
 - 21,34%: πτυχίο σε άλλες επιστήμες
 - 23.82%: απολυτήριο Λυκείου

ΠΡΩΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπεράσματα [α]

- Η έρευνα αδρομερώς αποτυπώνει την τρέχουσα κατάσταση των ελληνικών δημοσίων/δημοτικών βιβλιοθηκών
- Ανάγκη επανάληψης της έρευνας εν καιρώ για πιο ακριβή δεδομένα
- Ορισμένα εξαιρετικά παραδείγματα οργανωμένων βιβλιοθηκών με σύγχρονες υπηρεσίες
- Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών: ηλ.-βιβλία, κοινωνικά μέσα, πρόσβαση στο διαδίκτυο, ψηφιακά μέσα, υπηρεσίες για παιδιά
- Υποστήριξη των κινητών μονάδων βιβλιοθηκών για κάλυψη της γεωγραφικής μορφολογίας της χώρας
- Επιμόρφωση προσωπικού στις υπηρεσίες ΤΠΕ αλλά και στην ανανέωση των βιβλιοθηκονομικών δεξιοτήτων

Συμπεράσματα [β]

- Συνέργειες σε τοπικό επίπεδο με άλλα είδη βιβλιοθηκών: δημόσιες/δημοτικές με σχολικές και ακαδημαϊκές ή ειδικές της περιοχής (τοπικά δίκτυα) για καλύτερες υπηρεσίες
- Εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότησης
- Προσέγγιση της κοινότητας των χρηστών στους χώρους τους (εναλλακτικές βιβλιοθήκες)
- Οι βιβλιοθήκες ως σημεία συνάντησης, για εξυπηρέτηση των λιγότερο εξυπηρετούμενων πληθυσμιακών ομάδων
- Βιωσιμότητα των προγραμμάτων των βιβλιοθηκών
- Δημιουργικότητα, ενθουσιασμός, καινοτομία

- Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!
- Ερωτήσεις??
- Γιάννης Τροχόπουλος, ioannis@libver.gr
- Εύα Σεμερτζάκη, esemertzaki@bankofgreece.gr